

СЕКЦІЯ 7
ГІГІЄНА СЕРЕДОВИЩА І ВИВЧЕННЯ НОВИХ АНТИМІКРОБНИХ РЕЧОВИН
В ЕКСПЕРИМЕНТІ І КЛІНІЦІ

Власик Л.І., Фудяюр Н.М., Кушнір О.В., Кметь Т.І., Візюк І.Д.
ГІГІЄНИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗБАЛАНСОВАНІСТІ ЖИРОВОЇ СКЛАДОВОЇ
РАЦІОНІВ ХАРЧУВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ
В ДИТЯЧИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ М.ЧЕРНІВЦІ

Кафедра гігієни та екології

Буковинський державний медичний університет

Проблема здоров'я дитячого населення у сучасних умовах набуває особливого значення, оскільки погіршення економічної та соціальної ситуації, екологічного стану довкілля впливає, насамперед, на підрослаюче покоління.

Раціональне харчування є одним з провідних факторів, який визначає фізичний розвиток дітей, оптимальне функціонування всіх органів та систем, їх адаптаційні можливості, в цілому рівень здоров'я дитячої популяції.

Сучасна концепція раціонального харчування передбачає оптимальне співвідношення між тваринними та рослинними жирами, мононенасиченими та поліненасиченими жирними кислотами (МНЖК : ПНЖК), ω6 : ω3 ПНЖК.

Метою дослідження було вивчити та проаналізувати збалансованість жирової частини раціонів харчування дітей дошкільного віку в дитячих навчальних закладах (ДНЗ) м. Чернівці (за даними 2010 року).

Вивчення стану організованого харчування дітей, що відвідували 9 ДНЗ, проводили розрахунковим методом шляхом інколювання даних з меню-розкладок за сезонами року. Потім визначали середню кількість продуктів на одну дитину в день та порівнювали отримані дані з рекомендованими.

Визначення вмісту в харчових продуктах жирів, МНЖК та ПНЖК здійснювали за допомогою спеціально розробленої програми (на основі довідкових таблиць І.М.Скурихіна, 1991). Оцінку якільного та кількісного харчування дітей проводили згідно з «Нормами харчування у навчальних та оздоровчих закладах» (2004), «Нормами фізіологічних потреб населення України в основних харчових речовинах і енергії» (1999) та «Нормами фізіологічних потребностей в енергії і пищевих веществах для различных групп населения Российской Федерации» (2008).

Результати досліджень показали, що харчування дітей дошкільного віку у ДНЗ м.Чернівці забезпечується з використанням свіжих та різноманітних продуктів, дотримуються вимоги до режиму харчування.

Разом з тим встановлено зменшення у раціонах харчування кількості продуктів, які є джерелом жирів тваринного і рослинного походження, ПНЖК (м'яса та м'ясопродуктів, рибних продуктів, молока та кисломолочних продуктів, твердого та кисломолочного сирів, яєць, олій).

Вміст у харчових раціонах ПНЖК родини ω3 був нижчим за рекомендовані величини, співвідношення МНЖК : ПНЖК та ω6 : ω3 не відповідали гігієнічним нормативам (відповідно 1 : 1 та 4 : 1 – 10 : 1).

У подальшому перспективними є дослідження вмісту в раціонах харчування окремих ПНЖК та впливу їх дефіциту на стан здоров'я дітей дошкільного віку.

Власик Л.І., Грачова Т.І., Цюда О.М., Япчук В.В., Андрійчук П.Й.
ГІГІЄНИЧНА ОЦІНКА ВУГЛЕВОДНОЇ СКЛАДОВОЇ РАЦІОНІВ ХАРЧУВАННЯ
ДІТЕЙ У ДНЗ м. ЧЕРНІВЦІ

Кафедра гігієни та екології

Буковинський державний медичний університет

Важливим фактором, який визначає фізичний розвиток дітей і підлітків, оптимальне функціонування всіх органів та систем, адаптаційно-компенсаторні можливості, а також рівень здоров'я дитячої популяції є повноцінне харчування.

Важливим нутрієнтом харчових раціонів дітей та дорослих є вуглеводи. Згідно з сучасними уявленнями вони є не лише енергетичним субстратом, а й виконують пластичну функцію (структурні компоненти глікопротеїнів), беруть участь у важливих обмінних

процесах. Відомо, що схильність дітей до посилення кетогенезу у поєднанні з їх високими енерготратами обумовлює важливість надходження достатньої кількості вуглеводів з їжею саме у дитячому віці (Конь І.Я., 2007).

Надмірне споживання простих вуглеводів на фоні недостатнього надходження клітковини в організм дитини сприяє виникненню закресів, дивертикульозу, дисбактеріозу кишечника та зумовлює порушення процесів обміну речовин, створюючи передумови розвитку цукрового діабету, захворювань жовчовивідних шляхів. Як антиоксидантний компонент їжі, клітковина перешкоджає всмоктуванню токсичних та канцерогенних речовин у кишечнику, позитивно впливає на формування нормальної кишкової мікрофлори, підвищуючи цим самим опірність організму до несприятливих чинників навколишнього середовища.

Метою проведених досліджень було вивчення та аналіз стану харчування дітей дошкільного віку у 2010 році в м. Чернівці.

Вивчення стану організованого харчування дітей, які відвідували 9 ДНЗ м. Чернівці, проводили розрахунковим методом шляхом виконання даних з меню-розкладок за 10 днів по сезону. Визначали середню кількість продуктів, що припадала на одну дитину в день і порівнювали з рекомендованою.

Визначення енергетичної цінності харчових продуктів та вмісту в них основних нутрієнтів проводили за допомогою спеціальної програми, складеної нами на основі довідкових таблиць Скуріхіна І.М. Оцінку якісного та кількісного харчування дітей проводили згідно з «Нормами харчування у навчальних та оздоровчих закладах» (2004), «Нормами фізіологічних потреб населення України в основних харчових речовинах та енергії» (1999) та «Нормами физиологических потребностей в энергии и пищевых веществах для различных групп населения Российской Федерации» (2008).

Проведений аналіз добових раціонів у ДНЗ показав, що харчування дітей було різноманітним, дотримувалася кратність харчування, інтервали між прийомами їжі, послідовність прийому страв та розподіл енергетичної цінності раціону за прийомами їжі. Разом з тим, мав місце дефіцит споживання основних продуктів (м'яси та рибні продукти, молоко та молочні продукти, ябля), що обумовлювало зниження біологічної та енергетичної цінності раціону.

Відсоток простих вуглеводів у добовому раціоні перевищував рекомендовану норму, разом з тим вміст клітковини в харчових раціонах усіх ДНЗ нижче рекомендованих величин. Дисбаланс вуглеводної складової раціону зумовлений відсутністю у раціоні житнього хліба, дефіцитом овочів і фруктів, перевищенням кількості круп, бобових, макаронних та кондитерських виробів.

Отримані результати та висновки лягли в основу розробки заходів щодо корекції фактичного харчування дітей дошкільного віку ДНЗ м. Чернівці.

Власик Л.І., Янчук В.В., Грачова Т.І., Іфтола О.М., Андрійчук Н.Й.

ОСОБЛИВОСТІ КОМБІНОВАНОЇ ДІЇ НІТРАТУ НАТРІЮ ТА АЦЕТАТУ СВИНЦЮ В ПІДСОСРОМУ ЕКСПЕРИМЕНТІ НА СТАРИХ ЩУРАХ

Кафедра гігієни та екології

Буковинський державний медичний університет

За умов техногенної денатурації довкілля в Україні одним із провідних напрямків гігієни є вивчення біологічних особливостей комбінованої дії найбільш поширених забруднювачів навколишнього середовища, а серед останніх чільні позиції посідають сполуки свинцю та нітрату.

У зв'язку з вищезазначеним, метою роботи було експериментальне вивчення характеру комбінованої дії нітрату натрію та ацетату свинцю в старих тварин.

Експеримент проведений на білих конвенційних аутобредних щурах-самцях 22-місячного віку. Ізольовану та комбіновану нітратно-свинцеву інтоксикацію моделювали шляхом інтрагастрального введення тваринам нітрату натрію, ацетату свинцю і їх комбінації впродовж 30 днів. Контролем слугували інтактні старі щури, яким внутрішньошлунково вводили водогіпну воду. Розрахунок характеру комбінованої дії токсикантів проводили дивізивним методом.

Аналіз отриманих результатів показав, що пріоритетними показниками комбінованої дії нітрату натрію та ацетату свинцю є зменшення концентрації гемоглобіну крові, зниження